

Bulletin mei 2026

Engelandvaarders

Lezing door Sierk Plantinga, 12 mei 2026

Tijdens de lezing zal Sierk Plantinga uitgebreid ingaan op wie de Engelandvaarders waren, hun beweegredenen en aantallen.

De routes naar Engeland voerden niet alleen over de Noordzee, maar ook via de Antillen, de Verenigde Staten en zelfs via Japan en Wladiwostok. Vervoermiddelen waren naast de boot, de bus en de trein ook kano's en vaak moesten zij ook lopen of fietsen. En wat gebeurde er in Engeland als ze dat bereikten? Tijdens de lezing zullen (vaak bekende) namen passeren van diverse personen betrokken bij de Engelandvaart.

Vervolg op pagina 2.

Aanvang lezing 20.00 uur, welkom vanaf 19.30 uur, aanmelden niet nodig

Locatie: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp. Niet-leden betalen 9 euro p.p.

Sierk Plantinga is sinds de jaren 90 vele jaren werkzaam geweest als archivaris bij het Nationaal Archief in Den Haag, waar hij bemoeienis kreeg met de Engelandvaarders.

Kort nadat hij met pensioen was gegaan werd het Engelandvaarders Museum in Noordwijk in 2015 geopend door koning Willem-Alexander. Sierk heeft zich opgegeven als vrijwilliger bij dat museum en hij organiseert lezingen over dit onderwerp.

2. Van het bestuur

Amateur Kunstenaars Expositie 2026

Wij kijken terug op een geslaagde Amateur Kunstenaars Expositie. Wat een variatie aan mooie kunstwerken. Net als twee jaar geleden kwamen weer bijna 600 bezoekers al deze werken bekijken. Er waren veel enthousiaste reacties en diverse werken hebben een nieuwe eigenaar gevonden.

3. Komende lezingen en activiteiten

12 mei 2026   ‘Engelandvaarders’, Sierk Plantinga

9 juni 2026   Niki de Saint-Phalle: kleur, actie en activisme,
Krzysztof Dobrowolski-Onclin

In juli en augustus zijn er geen lezingen

8 september 2026   Lezing door Arjaan Wit, aansluitend bij het thema van Open
Monumentendag 2026: Veerkrachtig erfgoed

13 oktober 2026   Fotografie door Pieter Sleeboom

10 november 2026   Viering 45-jarig bestaan van de Kunstkring met feestelijk,
muzikaal programma

8 december 2026   Informatie volgt later

4. Terugblik lezing 14 april 2026: Baanbrekende museumarchitectuur, door Marcel Teunissen

Na het tonen van een prachtig beeld van het populaire Guggenheim museum in Bilbao, vertelde Teunissen eerst over het oudste museum van Nederland (1784), het wetenschappelijk museum Teylers in Haarlem. De zalen zijn heel bijzonder met bovenop de oudste (ovalen) zaal een sterrenwacht.

Zijn lezing is verder vooral gericht op 20e- en 21e-eeuwse museumarchitectuur.

Het Gemeentemuseum (Berlage, 1935) in Den Haag (nu Kunstmuseum) oogstte indertijd veel waardering voor de geometrische ruimtelijke compositie met eenheidsmaten (bakstenen, vitrines in de muren). In 2014 is de binnenplaats overkapt door een prachtig glazen dak en tot tuinzaal gemaakt. Bijzondere glasconstructies zijn een specialiteit van Nederlandse architecten en zij zijn ook frontspelers in de internationale museumwereld. De glazen uitbouw van het Van Gogh Museum is ontworpen door de Japanse Kurokawa en de Nederlandse Van Heeswijk. De uitbreiding van het Mauritshuis met de unieke glazen lift is ook een voorbeeld van spectaculaire glasconstructies.

Doel van deze baanbrekende uitbreidingen is het aantrekken van meer bezoekers. Ook Museum de Fundatie in Zwolle trekt 3x zoveel bezoekers als voorheen, na toevoeging van 'De wolk' (architect Hans Ket) op het voormalige Paleis van Justitie, bestaand uit cassette steentjes die er verschillend uitzien op verschillende momenten van de dag.

Andere baanbrekende musea in Nederland zijn het Groninger Museum, het Depot van Museum Boijmans van Beuningen, Museum Feniks en het pas geopende Fotomuseum, alle drie in Rotterdam. Het 'Bilbao effect' is zeker van toepassing op deze gebouwen.

Iets verder van huis, in Berlijn, is De Neue Nationalgalerie (Mies van der Rohe, 1968) gerenoveerd door David Chipperfield in 2021. Het bestaat uit 8 kolommen aan de buitenkant en een plat dak, met daarbinnen glazen wanden. Het originele ontwerp is zoveel mogelijk behouden en het wordt gekenmerkt door de 'afwezigheid van architectuur'.

Ook in Berlijn staat het indrukwekkende Joods Museum van Daniel Libeskind. Het is een lineair gebouw in zigzag-vorm, waardoor je alleen heen en terug kan lopen. Het heeft een onrustig lijnenspel in de gevel en is in delen koud en beklemmend, in gangen waar je alleen je eigen voetstappen hoort en over stalen hoofdjes loopt.

In Dresden is een bijzonder element toegevoegd aan het Militair historisch Museum van het leger. De opvallende architectuur van het museum, met een moderne wig van glas en staal die het originele 19e-eeuwse arsenaalgebouw doorsnijdt, symboliseert de ontwrichting veroorzaakt door conflicten.

Joods Museum, Berlijn

Tot slot van deze boeiende lezing over met name Nederlandse en Duitse musea belicht Teunissen nog kort het prachtige gewelfde dak van het Centre Pompidou in Metz, gemaakt met vlechtwerk en melkglas door de Japanse architect Shigeru Ban. Het Guggenheim Museum in Bilbao komt wellicht een andere keer aan bod.

5. Voor u gezien en aanraders

U heeft het waarschijnlijk al gelezen, of via radio-reclame vernomen: Landgoed en Kasteel Duivenvoorde vieren dit jaar een bijzonder jubileum: 800 jaar geschiedenis.

In 1226 wordt 'Duivenvoorde' voor het eerst genoemd in schriftelijke bronnen en is daarmee één van de oudste landgoederen van Nederland.

Dit 800-jarig bestaan van Kasteel Duivenvoorde in Voorschoten wordt gevierd met een jubileumtentoonstelling, waarvoor tevens drie jonge kunstenaars zijn uitgenodigd om nieuw werk te creëren, geïnspireerd op Duivenvoorde en zijn geschiedenis. Twee van deze nieuwe werken zijn opgesteld in het kasteel. Een derde werk staat in het park.

De hele zomer is er een gevarieerd programma. Voor meer informatie en reserveren van tickets, zie [800 jaar Jubileum Duivenvoorde](#). Museumkaart geldig.

Beeldtentoonstelling in Leiderdorpse Heemtuin, tot eind oktober 2026

12 kunstenaars uit het hele land

Aris de Bakker, 'Terra'

In de Leiderdorpse Heemtuin wordt deze zomer voor de achttiende keer een beeldtentoonstelling georganiseerd. De tentoonstelling in de Heemtuin, onderdeel van het park De Houtkamp, heeft dit jaar als thema 'Geaard'.

In deze razendsnel veranderende wereld is het van groot belang verbonden te blijven met de aarde. De aarde is onze levensbron. Contact met de aarde draagt bij aan ons fysieke welzijn.

En ben je goed geaard, dan geeft dat houvast en een stabiele basis.

Tijdens de expositie is werk te zien van twaalf kunstenaars uit de Leidse regio en daarbuiten.

De bijzondere omgeving van de Heemtuin, een van de mooiste van Nederland, vormt een prachtig decor voor de beelden. Natuur en kunst gaan hand in hand en versterken elkaar. De deelnemende kunstenaars zijn in 2026: Rick Abelen, Aris de Bakker, Imke Beek, Annelies Brakkee, Kees Elffers, Ans van den Hurk, Kees van Raaij, Gígja Reynisdóttir, Daniella Rubinovitz, Inez Staarink, Zus van Zand en Fiona Zondervan.

De expositie loopt van mei tot eind oktober. De Heemtuin is zonder kosten te bezoeken, maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 16.45 uur en in het weekend van 15.00 tot 16.45 uur.

Meer informatie op [kunstindeheemtuin.nl](#)

Daniella Rubinovitz, 'Fish Tribe'